

Charakterystyka zagrożeń oraz ocena ryzyka ich wystąpienia

▪ Zagrożenia pożarowe

Około 70,5% obszaru Gminy stanowią lasy co stwarza duże zagrożenie pożarowe, które w szczególności dotyczy sołectw: Spórok, Staniszcze Małe, Staniszcze Wielkie, jak i miasta Kolonowskie. Rolno – leśny charakter Gminy powoduje poważne zwiększenie zagrożenia w czasie lata, na wskutek długich okresów suszy, wypalenia traw i ściernisk oraz samozapłonu torfowisk a także na wskutek intensywnego ruchu ludności w lasach w poszukiwaniu grzybów, jagód, poroży.

Na obszarze Gminy większość zabudowań gospodarczych charakteryzuje się łatwopalnością, a w szczególności stare zabudowania zagrodowe, nowe domki wypoczynkowe (daczki), a także szereg zabudowań gospodarczych, jak obory, stodoły, suszarnie. W większości są one wykonane z drewna i są zlokalizowane w pobliżu lub w centrum kompleksów leśnych, co dodatkowo zwiększa zagrożenie pożarowe.

▪ Zagrożenia radiacyjne

Zagrożenia radiacyjne Gminy w związku z brakiem na terytorium Polski elektrowni jądrowych stwarzają elektrownie rozmieszczone poza jej granicami. Najbliżej obszaru Gminy zlokalizowana są elektrownie w Czechach i Słowacji: Mohowce – ok. 300km, Dukowany – ok. 321 km, Jaśłowskie Bohowice – ok. 322km, Temelin – ok., 390km. Nie można wykluczyć awarii elektrowni jądrowych położonych w dalszej odległości do granic Gminy: 22 elektrownie na terenie Niemiec, 4 elektrownie w Holandii, 4 elektrownie w Belgii, 1 elektrownia w Danii a szczególne zagrożenie stanowią elektrownie na terenie Ukrainy, w których technologie budowy i wytwarzania energii są przestarzałe.

▪ Zagrożenia od TSP

W gminie nie ma zbiorników i instalacji z materiałami toksycznymi. Natomiast sieć dróg przebiegających przez obszar Gminy mogą być przewożone w różnych ilościach materiały toksyczne o różnej skali toksyczności. Środki te mogą być przewożone o różnej porze dnia bez powiadomienia jednostek PSP i policji, w pojazdach nie zawsze odpowiadającym wymaganym normom transportowym. Awaryjne w transporcie drogowym i kolejowym toksycznych środków przemysłowych stwarzają będą poważne zagrożenie dla ludzi i środowiska, gdyż mogą się zdarzyć w różnych regionach Gminy, praktycznie o każdej porze doby, powodując powstanie stref skażeń o zasięgu od kilkunastu kilometrów do miejsca zdarzenia, a w kompleksach leśnych skażenie może utrzymać się niekiedy do około miesiąca czasu.

Użytkowanie w pracach polowych nowoczesnych i bardzo toksycznych środków ochrony roślin i nawozów może być przyczyną skażenia tymi środkami gleby oraz wód gruntowych i powierzchniowych na skutek niewłaściwego postępowania z resztkami i z opakowaniami. Może także dojść do skażenia ludzi wskutek nie przestrzegania warunków BHP podczas ich użytkowania, przechowywania i niszczenia.

▪ Zagrożenia wynikające z klęsk żywiołowych i anomalii pogodowych.

Obszar Gminy ze względu na swój leśno – rolno charakter (duża powierzchnia, mała gęstość zaludnienia, średnio rozwinięta sieć dróg lokalnych, zabudowa kolonijna i pojedyncza) powoduje w okresie zimy często, że znaczna część pojedynczych zabudowań, sołectw bywa odcięta od „świata” nieraz na kilka dni. Szczególnie podczas intensywnych opadów śniegu połączonych z zamieciaми i wichurami w znacznym stopniu zagrożone są miejscowości: Spórok, Staniszcze Małe. Na skutek intensywnych opadów deszczu, połączonych z gwałtownymi burzami i wichurami istnieje zagrożenie lokalnych podstopień. Szczególnie wiosną na wskutek topnienia śniegów i wylewu rzek podtopieniem ulegają miejscowości położone w pobliżu rzeki Mała Panew. W gminie powołany jest Gminny

Komitet Przeciwpowodziowy i został opracowany plan ewakuacji ludności i zwierząt z terenów zagrożonych. Ponadto na wskutek wichur i zamieci może dojść do zerwania linii wysokiego, średniego i niskiego napięcia, co spowoduje odcięcie dopływu energii elektrycznej nawet na kilka dni. Obszar Gminy nie jest zagrożony katastrofami spowodowanymi przez trzęsienie ziemi i obsuwaniem się gruntu w wyniku trzęsienia lub rozmoknięcia gleby w przypadku długotrwałych opadów deszczu. Ze względu na bardzo słabe gleby, brak kilku tygodniowych opadów skutkuje powstawaniem miejscowych susz a tym samym wyginięciu zbóż i upraw okopowych.

▪ **Zagrożenie epidemiami i epizoocjami**

Lesisty charakter Gminy, duża ilość zwierzyny dzikiej w bezpośrednim sąsiedztwie gospodarstw wiejskich jest przyczyną częstego występowania wścieklizny oraz innych chorób zakaźnych zwierząt. Niekontrolowany handel zwierzętami, mięsem, skórą może stanowić przyczynę roznoszenia różnych chorób zwierzęcych oraz ich przenoszenia się na ludzi, np: wąglika, pomoru, pryszczycy. Brak utylizacji i niewłaściwe grzebalnictwo padłej zwierzyny i ptactwa mogą stwarzać bezpośrednie zagrożenie rozprzestrzeniania się chorób zakaźnych ludzi i zwierząt, a w konsekwencji mogą doprowadzić do wybuchu epidemii i epizoocji. Dotychczas na obszarze Gminy nie zanotowano inwazji szkodników (owadów, gryzoni itp.) lecz nie można tego zagadnienia zlekceważyć i należy zjawiska te występujące w innych częściach kraju lub w innych krajach, szczególnie sąsiednich, dokładnie obserwować, analizować i wyciągać stosowne wnioski.

▪ **Zagrożenia katastrofami komunikacyjnymi i awariami sieci przesyłowych**

Ze względu na istnienie znacznej ilości napowietrznych linii energetycznych mogą wystąpić awarie tych sieci związane z wichurami, śnieżycami i mrozami, co przy znacznym rozśrodkowaniu ludności i pojedynczych gospodarstw wiejskich oraz przy długotrwałych wyłączeniach energii elektrycznej, może powodować duże straty w gospodarce rolno – hodowlanej, a także skutecznie utrudniać właściwe prowadzenie akcji ratunkowej i likwidacyjnej. Katastrofy kolejowe występują stosunkowo rzadko. Jednak duża ilość przewożonych pasażerów, wielkość i różnorodność niebezpiecznych ładunków (chemiczne, toksyczne, łatwopalne i inne) zwiększają skalę i rozmiar zagrożeń, które w równej mierze dotyczą pasażerów i mieszkańców miejscowości w pobliżu szlaków kolejowych. Postępująca motoryzacja, ciągła rozbudowa sieci dróg różnorodność przewożonych ładunków potęgują zagrożenia, które towarzyszą katastrofom i wypadkom drogowym. Powszechność motoryzacji nakłada na obywateli obowiązek znajomości podstawowych zasad i czynności do wykonania w razie wystąpienia katastrofy drogowej lub wypadku.

▪ **Zagrożenia spowodowane masową migracją ludności do kraju i terroryzmem**

Wzrost legalnej i nielegalnej migracji ludności do kraju i z kraju stanowi poważne zagrożenie w związku z możliwością przenoszenia przez migrującą ludność zakaźnych chorób epidemicznych np.: tyfusu, cholery, chorób tropikalnych itp., chorób odzwierzęcych typu wąglik pomór, białaczka, wścieklizna itd., oraz chorób roślin i szkodników, a także nieznanymi wirusów, riketsji, grzybów chorobotwórczych i bakterii. Migrująca legalnie i nielegalnie ludność, stanowi również zagrożenie związane z wzrostem terroryzmu, zakłóceniami porządku publicznego, wzrostem przestępczości kryminalnej oraz gospodarczej. Akty terroru są trudne do przewidzenia, jednak istnieje możliwość ich wystąpienia. Obiektami, które mogą być w zainteresowaniu terrorystów na terenie Gminy to banki, ośrodki zdrowia, budynki administracji samorządowej, urzędnicy i sieci wodociągowe, węzły komunikacyjne

▪ **Zagrożenia przestępczością**

W związku dużym nasyceniem sieci słabo zabezpieczonych instytucji, placówek handlowych i usługowych oraz wzrastająca liczba samochodów, piwnic i altan powodowany jest wzrost przestępczej działalności. Liczyć należy się ze wzrostem przestępstw skierowanych przeciwko życiu i zdrowiu, zwłaszcza o podłożu chuligańskim i rodzinnym, a także wzrostem ilości nieletnich sprawców, jak i czynów przez nich popełnionych oraz brutalizacji działań. Będą też funkcjonować wyspecjalizowane grupy przestępcze, starannie typujące obiekty i ofiary – przy czym w ich zainteresowaniu będą kradzieże: samochodów, sprzętu komputerowego, fałszerstwa, zwłaszcza znaków pieniężnych, przemyt, produkcja i dystrybucja narkotyków, napady na kasy instytucji, kantory, stacje paliw, wymuszenia rozbójnicze.

▪ **Zagrożenia wojenne**

a) Działania wojenne mogą spowodować następujące straty i zniszczenie:

- straty wśród ludności śmiertelne i sanitarne spowodowane bombardowaniami, ostrzałem artyleryjskim i z broni strzeleckiej, nawet skażenia i zakażenia w przypadku użycia broni masowego rażenia.
- masowy exodus ludności ze stref działań wojennych
- zniszczenia infrastruktury technicznej, budynków, obiektów administracyjnych i publicznych, linii przesyłowych telekomunikacyjnych, energetycznych, kanalizacyjnych, wodociągowych, grzewczych, jazów, śluz, przepustów, mostów, wiaduktów, dróg, szlaków kolejowych.

b) zniszczenie wodociągów, kanalizacji i innych obiektów komunalnych spowoduje zagrożenie epidemiami i epizoocjami.

c) całkowite lub częściowe zniszczenie dróg, mostów, wiaduktów uniemożliwi lub znacznie utrudni i opóźni przeprowadzenia ewakuacji, akcji ratunkowych i likwidacyjnych i niesienie pomocy poszkodowanym.

d) W wyniku działań z użyciem broni masowego rażenia mogą powstać znaczne rejony strat i zniszczeń oraz skażeń i zakażeń obejmujące swym zasięgiem obszar nawet całej Gminy lub więcej, które będą charakteryzować się:

- dużymi stratami w ludności, a szczególnie dużymi stratami bezpowrotnymi;
- prawie całkowitym zniszczeniem wszelkiej infrastruktury technicznej;
- nieprzydatnością ze względu na skażenia lub zakażenia otwartych zbiorników wodnych do celów spożywczych, sanitarnych, hodowlanych i technicznych;
- długotrwałymi skażeniami lub zakażeniami środowiska naturalnego (powietrza, wody, gleby, zwierząt, roślin);
- powstawanie ognisk epidemii i epizoocji ze względu na niski stan sanitarno – higienicznych.

▪ **Inne nieprzewidziane zdarzenia i zagrożenia**

Należy zawsze liczyć się z możliwością powstania nowych zagrożeń i zdarzeń w chwili obecnej nieprzewidywalnych, a mogących powstać ze względu na zmiany zachodzące w rozwoju cywilizacyjnym, technice, ingerencję człowieka w przyrodę, zmiany społeczne, ekonomiczne i polityczne itp.

Ocena ryzyka

Na podstawie przeprowadzonej analizy ryzyka wynika, że na obszarze Gminy Kolonowskie, skala zagrożenia poszczególnymi zagrożeniami przedstawia się następująco:

L.p	Zagrożenie	Skala zagrożenia	∑ 100 pkt
1.	Požary	60	
2.	Radiacja	84	
3.	Skażenia TSP	84	
4.	Anomalie pogodowe	155	
5.	Podtopienia i zalania	24	
6.	Epidemie	52	
7.	Epizootcje	24	
8.	Katastrofy komunikacyjne	52	
9.	Katastrofy budowlane	24	
10.	Awarie sieci przesyłowych	159	
11.	Terroryzm	24	
12.	Masowa migracja	120	
13.	Przestępczość	24	
14.	Działania wojenne\	120	

Skalę zagrożenia przyjęto wg skali FEMA

TABELA 2: Gmina Kolonowskie – skala zagrożenia.